RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 76.455 van 15 oktober 1998
in de zaak A. 77.882/VII-16.513.

In zake : 1. Karel BLOMME,
2. Herman DE CROO,
3. Maria BOUSARD,
4. Els VERFAILLIE,
5. Michel DERMERLIER,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat G. VERMEIRE,
kantoor houdende te GENT,
Voskenslaan 301

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat E. VAN ACKER,
kantoor houdende te GENT,
Brugsesteenweg 318.

tussenkomende partij :

Jan VAN DER BRACHT,
die woonplaats kiest bij
Advocaat L. BALCAEN,
kantoor houdende te GENT,
Gebroeders Vandeveldestraat 99.

DE VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Karel BLOMME, Herman DE CROO, Maria BOUSARD, Els VERFAILLIE en Michel DERMERLIER op 16 maart 1998 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling van 7 januari 1998 waarbij het beroep aangetekend tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 10 juli 1997 houdende het weigeren van de vergunning aan Jan VAN DER BRACHT om een inrichting gelegen te 9660 Brakel, Lepelstraat 45, te exploiteren, wordt gegrond verklaard;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Adjunct-auditeur P. PROVOOST;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 4 september 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 17 september 1998;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat G. VERMEIRE, die verschijnt voor verzoekers, van Advocaat D. DE KEYSER die, loco Advocaat E. VAN ACKER, verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat L. BALCAEN, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord Adjunct-auditeur P. PROVOOST, daartoe gemachtigd bij beslissing van de Auditeur-generaal van 19 maart 1998 in zijn eensluidend advies;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat Jan VAN DER BRACHT, aan wie de bestreden vergunning werd verleend, met een verzoekschrift van 6 april 1998 heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen;

2. Overwegende dat op 30 en 31 maart 1998 alsook op 8 april 1998 verzoekers nog een aantal stukken hebben neergelegd, zoals onder meer foto's genomen vanuit de tuin van eerste verzoeker, een uittreksel uit een studie van stofhinder uit 1996, een uittreksel uit een studie over afvalgassen en geurhinder uit 1987; dat die stukken reeds bij het verzoekschrift hadden kunnen worden gevoegd; dat de tussenkomende partij terecht vraagt om die stukken uit de debatten te weren;

3. Overwegende dat met de bestreden beslissing na beroep aan de tussenkomende partij de vergunning wordt verleend om aan de Lepelstraat, nr. 45 te Brakel een inrichting te veranderen door enerzijds uitbreiding met een nieuwe stal met 30.000 braadkippen, bovengrondse opslag van 5.000 liter petroleum en van 5.000 liter mazout en anderzijds de vermindering met 37 runderen, zodat de totale inrichting na verandering 30.000 braadkippen en 47 runderen bevat;

4. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

4.1. Overwegende dat, wat de tweede voorwaarde betreft, verzoekers stellen dat hun woningen op respectievelijk 65, 85, 55, 180 en 92 meter van de vergunde stal zijn gelegen en hun tuinen op respectievelijk 30, 40, 50, 130 en 75 meter; dat zij betogen dat de exploitatie van de inrichting een ingrijpende verandering van hun woonomgeving zal teweegbrengen door "geurhinder, uitstoot van verzurende ammoniak, van stof, verkeer,

mesteffecten, grondwatervervuiling, aantasting van het visuele karakter van de woonomgeving nabij een beekvallei, verlies van rechtszekerheid daar zij de kippenstal als een louter industriële inrichting beschouwen, waar grootschalige dierenmishandeling zal plaatsvinden, enz."; dat zij betogen dat het gaat om "diverse vormen van luchtverontreiniging", en dat daartoe kunnen worden gerekend "de geur en stank die zal voortgebracht worden door zowel de uitstoot via de schouwen van de stal (zgn. 'milieukokers') als door de opslag van de mest", "de uitstoot van ontelbare stofdeeltjes, bacteriën, ziektekiemen, vanuit de bedoelde milieukokers, eventueel openstaande vensters en deuren, bij het inblazen van de voeders" en "de te verwachten uitstoot van allerlei schadelijke bedrijfsprodukten zoals grote hoeveelheden insecticiden, ontsmettingsprodukten (bv. formaldehyde), de niet geringe hoeveelheid verbranding van petroleum (tank van 5.000 liter) en mazout (5.000 liter)"; dat naar hun oordeel "een ander belangrijk en dreigend persoonlijk nadeel (...) de visuele hinder (is) die de buurtbewoners zullen ondervinden", gelet op de omvang van de nog te bouwen stal; dat zij doen gelden dat er een ernstig moreel nadeel dreigt te ontstaan op het vlak van de rechtszekerheid daar zij van mening zijn dat het om een industrieel bedrijf gaat dat niet past in agrarisch gebied; dat zij ook als grievend en moreel belastend ervaren de dierenmishandeling veroorzaakt door de wijze van uitbating; dat zij stellen een aanzienlijke toename te verwachten van het verkeer en de ermee gepaard gaande geluidshinder door de aan- en afvoer van kuikens en van kippen, van mest- en reinigingswater alsook door de aanvoer van meel, bedrijfsprodukten, brandstoffen, door de afvoer van dode dieren en door de sanitaire controles; dat zij op basis van het advies van de provinciale milieudeskundige, dit verkeer schatten op 118 vrachtwagens per jaar; dat zij nog betogen dat hun "privacy ernstig (zal) worden aangetast, omdat bv. het genot van in zijn tuin te werken, vrienden of familie

uit te nodigen"; dat zij tenslotte ook wijzen op de toenemende watervervuiling in het betrokken gebied, rijk aan bronnen en in een beekvallei, dit door de ammoniak-uitstoot, stofneerslag en infiltratie van meststoffen; dat daarbij wordt opgemerkt dat derde verzoekende partij afhankelijk is van putwater;

4.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota doet gelden dat het aangevoerd moeilijk te herstellen ernstig nadeel is gesteund op een reeks hypothetische doch niet bewezen feiten, daar er geen rekening werd gehouden met enerzijds de vermindering van de bestaande inrichting qua aantal runderen en anderzijds met het groot aantal opgelegde algemene en bijzondere vergunningsvoorwaarden; dat zij er op wijst dat "in acht genomen de elementen welke inherent zijn aan een agrarisch gebied (...)" de vereiste graad van ernst van het nadeel niet aanwezig is; dat zij betoogt dat de beweerde aantasting van de rechtszekerheid is gesteund op verkeerde premissen, dat de bemerkingen in verband met het verkeer en de aantasting van de privacy niet kunnen worden aanvaard daar "verzoekers wonen in een agrarisch gebied en de argumentatie welke zij terzake opwerpen inherent is aan de beweging en uitbating in een agrarisch gebied" en dat de "verzoekende partijen zich niet kunnen beroepen op de beweringen in verband met dierenmishandeling gezien de wetgeving terzake verplichtingen oplegt aan de houders van de dieren en niet aan de overheid die moet oordelen over een milieuvergunningsaanvraag";

4.3. Overwegende dat de tussenkomende partij doet gelden dat de aangevoerde nadelen hypothetisch zijn, dat geen rekening werd gehouden met de opgelegde exploitatievoorwaarden, dat de beweerde hinder te wijten zou zijn aan het niet naleven van die voorwaarden, dat ook tal van bezwaren inherent zijn aan het feit dat de inrichting is gelegen in een agrarisch gebied waarin ook

verzoekers woonachtig zijn; dat voor elk aspect van aangevoerde hinder zij volgende algemene repliek geeft :

"f.1. lawaaihinder : nu reeds bevinden zich in de buurt 2 scholen, een pralinefabriek, een stockage-ruimte voor lederwaren en 2 metaalconstructeurs, hetgeen alles samen reeds voor de nodige verkeers-drukte en lawaai zorgt; de geplande inrichting van verzoeker zal daaraan niets toevoegen; voor zover de verzoekers lawaai vrezen van de kippen zelf, mogen zij gerust zijn : het gaat over mestkippen die worden geslacht voor zij volwassen zijn (anders dan legkip-pen) en die dus enkel 'piepen' (en niet kraaien of kakelen); bovendien is het 'lawaai' daarvan enkel te horen binnenin de stal en NOOIT erbuiten !
Het urenlang geloei van bronstige koeien (in de hele streek) of de schreeuwen van de pauwen van partij De Croo maken oneindig veel meer lawaai dan de hele kippenstal ooit kan produceren !!
Het nadeel is dus onbestaande, minstens niet ernstig;
f.2. geurhinder : een kippenstal is niet gelijk te stellen met een varkensstal, én geluidsarme ventila-toren zullen zorgen voor ventilatie via vertikale uitstoot, én door vermenging van de mest met stro is de neerslag van ammoniak onmogelijk (er komen geen ammoniakcomponenten vrij), én de uitgereden mest wordt zo snel mogelijk ondergewerkt (in eigen belang van de exploitant die anders kunstmest moet toevoegen wegens stikstoftekorten);
het nadeel is dus onbestaande, minstens niet ernstig;
f.3. stofhinder en bacteriën : is onbestaande en louter hypothetisch; voeders voor kippen worden trouwens nooit gemalen maar gewalst waardoor ze weinig stofdeeltjes bevatten (de vrees voor dit soort hinder is dus ongegrond); er zal geen enorme hoeveel-heid 'bezoedelde' lucht de stal verlaten, dank zij het voorziene ventilatiesysteem met wandventielen : hierdoor is er een beperkte luchtinlaat dank zij de werking van onderdruk (er is maar half zoveel lucht nodig als bij een kleppenstal !); er zal trouwens niet meer 'gevaar' voor besmettingen bestaan dan wat aan potentieel gevaar opgeleverd wordt door de varkens van omliggende boerderijen of door de paarden van partij De Croo (die ook mest produceren !);
het nadeel is dus onbestaande, minstens niet ernstig;
f.4. uitstoot van schadelijke bedrijfsprodukten : de aangeklaagde hinder is meer dan hypothetisch, de beweringen zijn zelfs louter pamflettair; het vol-staat te wijzen op de talloze liters pesticiden die partij De Croo bv. jaarlijks gebruikt voor zijn fruitbomen in hoeveelheden die 100 maal het veelvoud vormen van wat verzoeker in tussenkomst per jaar nodig heeft ! Er moge nogmaals benadrukt worden dat elk Vlaams gezin (dus ook alle verzoekers) jaarlijks zorgen voor milieubelastende uitstoot door gebruik

van centrale verwarming met mazout (het verbruik voor de grote woning van partij De Croo zal ongeveer het equivalent zijn van wat verzoeker nodig heeft ...), door gebruik van afwasmiddelen en detergenten, enz. enz.
het nadeel is totaal verzonnen en onbestaande, minstens niet ernstig;
f.5. visuele hinder : bij elke verzoeker is hoger aangetoond dat deze zo goed als onbestaande is, minstens niet ernstig rekening houdend met de reeds bestaande toestand;
f.6. schending van rechtszekerheid : alle verzoekers wonen in het agrarisch gebied waarin de inrichting is voorzien, en allen kennen zij de bestaande landbouwexploitatie; dat deze kan worden uitgebreid (met een activiteit die niet strijdig is met de bestemmingsvoorschriften) is niet meer dan logisch en kan voor geen enkele verzoeker een verrassing zijn;
deze beweerde schending is onbestaande, minstens niet ernstig;
f.7. dierenmishandeling : vooreerst is dit relevant bij de beoordeling van een milieuvergunningsbesluit (een andere overheid waakt over de bescherming van de dieren); daarenboven zijn de aantijgingen misplaatst en verkeerd : de grootte van de stal is precies gewild voor het welzijn van de dieren, de leefruimte voor elk dier is ruimschoots voldoende (500 cm^2), en de stal heeft een koelsysteem dat de temperatuur in de stal constant houdt en waardoor de leefomstandigheden van de kippen worden geoptimaliseerd;
dit nadeel is niet verbonden aan verzoekers, is irrelevant en niet ernstig;
f.8. verkeerstoename : hoger werd reeds aangegeven welke verkeersdrukte nu reeds heerst in de omgeving door de bestaande bedrijven en activiteiten (de Lepelstraat is ook de verbindingsweg tussen verscheidene dorpen, met een enorme dagelijkse verkeersstroom o.m. door de nabijheid van de 2 scholen ’Stella Matutina’ en ’Sint-Franciscus’); er zal zo goed als geen toename zijn door de exploitatie van de kippenstal (wel integendeel : door het afbouwen van de veestapel, zal een vervoerstoename verwaarloosbaar zijn);
het nadeel is onbestaande, minstens niet ernstig;
f.9. schending van privacy : gedeeltelijk houdt dit verband met de beweerde visuele hinder, die er, zoals aangetoond, niet is; de verzoekers (en de talrijke ’gasten’ van sommige onder hen) zullen in volkomen dezelfde mate kunnen blijven genieten van hun tuin, hun bloemen of hun tuinsculpturen !
f.10. watervervuiling : er is niet alleen geen gevaar voor (cfr. hetgeen hoger is gezegd over het onbestaande risico voor ammoniakneerslag), bovendien kan geen enkele van de verzoekers (ook partij Bousard niet) ooit enig persoonlijk nadeel ondervinden van de

gebeurlijke (quod non !) wijzigingen in de staat van het grondwater;
de afvalwaters (afgevoerd via een citerne !) bevat niets anders dan wat er in het stadsleidingwater aanwezig is (hetzelfde dus als de verzoekers gebruiken) en dat bevat ook chemische bestanddelen noodzakelijk voor de volksgezondheid (en gebruiken verzoekers misschien geen bleekwater, wasprodukten, WC-reiniger, detergenten, etc. ? de afvalwaters van alle verzoekers samen zijn belastender voor het milieu dat verzoeker in tussenkomst zal produceren !";

4.4. Overwegende dat uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat de inrichting van de tussenkomende partij is gelegen in agrarisch gebied en dat ook alle verzoekers in dat gebied woonachtig zijn; dat in de bestreden vergunning algemene en bijzondere voorwaarden zijn opgelegd teneinde de geurhinder te beperken; dat de vergunde inrichting niet uitzonderlijk groot te noemen is; dat geen gegevens worden aangevoerd om aan te nemen dat er bijzondere omstandigheden zijn waardoor de inrichting uitzonderlijke geurhinder zou veroorzaken; dat verzoekers nalaten op concrete wijze aan te tonen dat ernstige hinder zal ontstaan door de uitstoot van stofdeeltjes, bacterieën, ziektekiemen en schadelijke bedrijfsprodukten; dat daartegenover staat de desbetreffende concreet technisch onderbouwde uiteenzetting van de tussenkomende partij; dat verzoekers, van wie een grotere tolerantie mag worden gevraagd ten opzichte van ongemakken die voortspruiten uit agrarische activiteiten, er niet in slagen aannemelijk te maken dat de aangevoerde luchtverontreiniging dermate ernstig is dat deze gedurende de tijd dat een annulatieprocedure in beslag neemt niet kan worden getolereerd;

4.4.2. Overwegende dat de aangevoerde visuele hinder niet voortvloeit uit de bestreden exploitatievergunning;

4.4.3. Overwegende dat de beweerde rechtsonzekerheid doordat verzoekers van mening waren dat een derge-

lijke kippenfokkerij niet past in agrarisch gebied volledig zal worden hersteld bij een eventuele vernietiging van de bestreden beslissing;

4.4.4. Overwegende dat de bewering dat de inrichting een dermate grote ammoniakuitstoot en stofneerslag zal veroorzaken dat de verzuring van grond- en regenwater voor verzoekers ernstig zal toenemen evenmin op concrete wijze is onderbouwd; dat daarenboven geen rekening blijkt te zijn gehouden met het gegeven dat het aantal runderen met 37 stuks wordt verminderd;

4.4.5. Overwegende, wat de aangevoerde vervuiling door de op de cultuurgrond te brengen mest betreft, dat uit de brief van de Vlaamse Landmaatschappij van 10 oktober 1997 aan tweede verzoeker blijkt dat voor de gemeente Brakel de "opvulmogelijkheid" $P_2$05 12866 kg bedraagt en dat de stijging van de mestproductie van de betrokken inrichting nog ver onder de totale opvulmogelijkheid blijft; dat die vaststelling reeds volstaat om het desbetreffend aangevoerd nadeel als niet ernstig te verwerpen;

4.4.6. Overwegende dat derhalve aan de tweede voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen;

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek tot tussenkomst van Jan VAN DER BRACHT in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

Artikel 2.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 3.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tusenkomst, bepaald op vijfduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftien oktober 1900 achtennegentig, door :

Mevr. M.-R. BRACKE, kamervoorzitter,
Mevr. A. WIJNANTS, griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **M.-R. BRACKE.**